

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет психології
Кафедра загальної та клінічної психології
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ**

Освітня програма «Реабілітаційна психологія»

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “26”серпня
2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна психологія
Освітня програма	«Реабілітаційна психологія»
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс/семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 14 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 58 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
2. Опис дисципліни	
<p>Розвиток освіти в Україні базується на втіленні в систему освіти основних освітніх принципів – гуманітаризації, гуманізації та демократизації, що були продекларовані державною національною Програмою “Освіта XXI століття” (грудень, 1991 рік). Процес гуманітаризації відбувається шляхом істотної зміни змісту освіти – розширення системи знань, умінь і навичок, оволодіння якими забезпечує розумовий, культурний та духовний розвиток особистості. Пріоритетного характеру набуває особистісно-орієнтована форма взаємин учасників освітнього процесу, що передбачає трансформацію освіти України від інформаційно-екстенсивної, жорстко регламентованої до інтенсивно розвивальної і духовно зорієнтованої. «Педагогічна психологія» є складовою частиною дисциплін психолого-педагогічного циклу нормативного блоку.</p> <p><i>Мета</i> курсу полягає в формуванні знань про психологічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку особистості в умовах навчання та виховання - основні педагогічні механізми соціалізації людини в її біо-соціо-духовному вимірі. <i>Цілі</i>: ознайомлення з особливостями педагогічної діяльності, сучасними парадигмами та технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного розвитку особистості, а також здійснення практичної підготовки студентів для роботи з різними суб’єктами навчально-виховного процесу.</p>	
<p>Загальні компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Спеціальні компетентності: СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження. СК8. Здатність організувати та здійснювати психологічну реабілітацію, надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, заходи промоції збереження здоров’я населення.</p> <p>Програмні результати навчання: ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв’язання. ПР12. Складати та реалізувати програму реабілітаційно-психологічних, психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості з урахуванням її індивідуально-психологічних особливостей. ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>	

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. Структура курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Педагогічна психологія в системі наукового знання План</p> <p>1. Предмет та завдання педагогічної психології. 2. Методологічні проблеми педагогічної психології. 3. Методи педагогічної психології та особливості проведення досліджень.</p>	Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.)	1,2,3,4,5,6,7	1) конспектування наукової статті: Фурман А.В. Теорія освітньої діяльності як мета система. <i>Психологія і суспільство</i> . 2002. №3-4. 2) підготувати словник основних термінів і понять до теми 1 (10 годин)	5 балів	1 тиждень
<p>Історія розвитку педагогічної психології План</p> <p>1. Зародження педагогічних ідей в Античності, Середньовіччі та епоху Відродження. 2. Розвиток педагогічної психології в епоху Просвітництва. 3. Становлення педагогічної психології у XIX — на початку XX ст. 4. Основні тенденції розвитку педагогічної психології на сучасному етапі.</p>	Лекція (2 год.), семінарське заняття (ст.ф.н. - 2 год.)	1,2,3,4,5,6,7,12,13,15,25,39,42	1) конспектування наукової статті: Ващенко Г. Проект системи освіти в самостійній Україні. <i>Український освітній журнал</i> . - Львів: ЛОНМЮ. 1995. №1. С.2-28. 2) підготувати словник основних термінів і понять до теми 2 (10 годин)	5 балів	1 тиждень
<p>Психологія учіння та навчальної</p>	Лекція (2 год.), семінарське	1,2,3,4,5,6,7,12,13,14,15,16,17,24,27,30,31,33,38,39	Самостійне опрацювання четвертого	5 балів	1/2 тижні

<p>діяльності. План 1. Поняття про учіння, науціння, навчальну діяльність. 2. Навчальна діяльність як вид діяльності. Психологія типів і видів навчання. 3. Загальні закономірності мотивації навчання. 4. Контроль, самоконтроль, оцінка, самооцінка в структурі навчальної діяльності.</p>	<p>е заняття (ст.ф.н - 4 год., з.ф.н.- 1 год.)</p>	<p>,40,41,42,43</p>	<p>розділу підручника М.В. Савчина «Педагогічна психологія» (зокрема, параграфів – «Психологічна характеристика навчальних дій і їх видів». «Результат навчальної діяльності». «Операції і способи навчальної діяльності».. «Саморегуляція навчальної діяльності».. «Засоби навчальної діяльності») (10/15год).</p>		
<p>Психологія виховання особистості План 1. Поняття виховання. Психологічні теорії виховання. Психологічні механізми виховання. 2. Особливості виховання у дошкільному і молодшому шкільному віці. Виховання підлітків і юнаків. 3. Роль сім'ї у вихованні дитини. Типи сімейного виховання. 4. Самовиховання особистості: засоби, методи, способи.</p>	<p>Лекція (2 год.), семінарське заняття (ст.ф.н - 4 год., з.ф.н.- 1 год.)</p>	<p>1,2,3,4,5,6,7,9,11,12,13,15,17,20,24,25,26,31,32,39,41,42</p>	<p>1) конспектування наукової статті: Бодалев А.А. Основы психологических основ воспитания личности. <i>Вопр. психологии.</i> 1986. № 1. С.19-27. 2) підготувати словник основних термінів і понять до теми 5 (10/15 годин)</p>	<p>5 балів</p>	<p>1 тиждень</p>
<p>Виховання духовності</p>	<p>Лекція (2 год.),</p>	<p>1,6,22,32</p>	<p>1) конспектуван</p>	<p>5 балів</p>	<p>1/2 тиж.</p>

<p>особистості План 1. Поняття про духовність, смислові утворення особистості (життєві цінності, цілі, смислові установки, переконання, сенс життя) та їх значення у вихованні. 2. Критерії, закономірності та механізми формування духовності особистості. 3. Засоби впливу на духовну сферу особистості. Переоцінка цінностей. Перевиховання. Виховання дорослих.</p>	<p>семінарське заняття (ст.ф.н - 2 год.)</p>		<p>ня наукової статті: Помиткін Е.О. Помиткін Е.О. Роль сім'ї в духовному вихованні молодших школярів. <i>Еколого-натуралістична творчість: Науково-методичний вісник К. : УДЕНЦ. 1998. С.28-36.</i> 2) підготувати словник основних термінів і понять до теми 1 (10/15 годин).</p>		
<p>Психологія педагогічної діяльності та особистість педагога План 1. Психологічна структура та функції педагогічної діяльності. 2. Стили, такт педагогічної діяльності і спілкування. 3. Авторитет педагога та. Види педагогічного авторитету. Педагогічна майстерність. 4. Труднощі та емоційні проблеми педагогічної діяльності.</p>	<p>Лекція (4 год.), семінарське заняття (ст.ф.н - 4 год., з.ф.н.- 2 год.)</p>	<p>1,2,3,4,5,6,7,8,10, 13,15,18,19,21,23 ,25,28,29,33,34,3 5,37,39,43</p>	<p>1) конспектування наукової статті: Чепелева Н. В. Формування професійної компетентності в процесі вузівської підготовки психолога-практика. <i>Актуальні проблеми психології : Наукові записки Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України</i> [за ред. С. Д. Максименка]. 1999. Вип. 19. С. 224-229. 2) підготувати</p>	<p>5 балів</p>	<p>2 тижні</p>

			словник основних термінів і понять до теми 6 (10 /15 годин)		
--	--	--	--	--	--

4. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретних практичних завдань. Підсумковий контроль проводиться у формі виконання тестових завдань та передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння.</p> <p>Максимальний бал, який студент може отримати за всіма видами контролю – 100 балів і виставляється як підсумкова оцінка.</p> <p>Оцінка студента формується таким чином:</p> <p>1. Поточний контроль:</p> <p>Робота на лекційних заняттях – максимально 7 б.</p> <p>Робота на семінарських заняттях:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання тестових завдань по темах лекційного курсу – максимально 24 бали; - усна відповідь-доповідь – максимально 5 балів; - виконання контрольної роботи – максимально 5 балів; <p>Самостійна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка словника основних термінів і понять до кожної з лекційних тем – максимально 5 балів; - тезисне опрацювання наукових статей – максимально 5 балів. <p>Передбачено підготовку рефератів-презентацій з метою підвищення рейтингу – максимально 5 б.</p> <p>2. Підсумковий контроль – максимально 50 балів.</p> <p>У кінці семестру підраховується рейтинг за поточними видами контролю і підраховується загальний рейтинг, який переводиться в оцінку у відповідності до шкали оцінювання.</p>
-----------------------------------	---

Вимоги до письмової роботи

Дотримання форми розв'язання тестових завдань.

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1		1					7
Семінарські з-тя		3		3		3		3		3		3		3		3		24
Самостійна р-та																	10	10
Індивідуальні завдання																	9	9
Підсумковий контроль																		50
Всього за тиж-нь	1	3		3		3		3		3		3		3		3		100

6. Ресурсне забезпечення Література:

Базова

1. Вікова і педагогічна психологія: Навч. посіб. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська,

- З.В.Огороднійчук та ін. 2-ге вид. К. : Каравела, 2008.
2. Зимняя И. А. Педагогическая психология : учеб. для вузов. 2-е изд., доп., испр. и перераб. М. : Логос, 2001.
 3. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій). К., 2005.
 4. Лефрансуа Г. Прикладная педагогическая психология. СПб. : Пройм-Евразнак, 2005.
 5. Реан А.А., Коломинский Я.Л. Социальная педагогическая психология. СПб. : Питер, 1999.
 6. Савчин М.В. Педагогічна психологія. К. : Академвидав, 2007.
 7. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посіб. К. : Вища школа, 2004.

Допоміжна:

8. Ангеловски К. Учителя и инновации: Кн. для учителя. М. : Просвещение, 1991.
9. Берне Р.В. Развитие Я-концепции и воспитание. М., 1986.
10. Битянова М.Р. Работа психолога в начальной школе. М. : Изд-во "Совершенство", 1998.
11. Бодалев А.А. О психологических основах воспитания личности. *Вопросы психологии*. 1986. № 1. С.19-27.
12. Братченко С.Л. Введение в гуманитарную экспертизу образования (психологические аспекты). М. : Смысл, 1999.
13. Возрастная и педагогическая психология / Под ред. А.В.Петровского. М., 1981.
14. Волович М.Б. Не мучить, а учить: о пользе педагогической психологии. М. : РОУ, 1992.
15. Выготский Л.С. Педагогическая психология. М. : Педагогика-Пресс, 1996.
16. Габай Т.В. Учебная деятельность и ее средства. М. : МГУ, 1988.
17. Глассер У. Школы без неудачников: Пер. с англ. М. : Прогресс, 1991.
18. Грехнев В.С. Культура педагогического общения: Кн. для учителя. М. : Просвещение, 1990.
19. Зміст і сутність педагогічної діяльності : навч. посіб. / [О. Г. Романовський, О. С. Пономарьов, С. М. Пазиніч та ін.] ; Нац. техн. ун-т. «Харківський політехнічний ін-т». Х. : НТУ «ХП», 2007.
20. Зюбин Л.М. Психология воспитания: учеб. пособие. М. : Высш. шк., 1991.
21. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: пер. с нем. М. : Педагогика, 1991.
22. Климишин О. І. Розвиток духовності особистості: психолого-педагогічний супровід. Івано-Франківськ : Видавець Третяк І. Я., 2011.
23. Кузьмина Н.В. Способности, одаренность, талант учителя. Л., 1985.
24. Крутецкий В.А. Психология обучения и воспитания школьников. М, 1990.
25. Курс общей, возрастной и педагогической психологии / Под ред. М.В.Гамезо. М., 1982. Вып.3.
26. Лишин О.В. Педагогическая психология воспитания: учеб. пособие для школьных психологов и педагогов. М. : ИПП, 1997.
27. Маркова А.К., Матис Т.А., Орлов А.Б. Формирование мотивации учения. М. : Просвещение, 1990.
28. Митина Л. М. Интеллектуальная гибкость учителя: психологическое содержание, диагностика, коррекция : учеб. пособие. М. : Флинта, 2003.
29. Митина Л.М. Учитель как личность и профессионал (психологические проблемы). М. : Дело, 1994.
30. Основы педагогики и психологии высшей школы/ Под ред. А.В.Петровского. М., 1986.
31. Орлов Ю.М. Восхождение к индивидуальности: Кн. для учителя. М. : Просвещение, 1991.
32. Помиткін Е.О. Роль сім'ї в духовному вихованні молодших школярів. *Еколого-натуралістична творчість: Науково-методичний вісник*. К.: УДЕНЦ. 1998.- С.28-36.
33. Практикум по возрастной и педагогической психологии / Под ред. А.И. Щербакова. М. : Просвещение, 1987.
34. Пращников Н.С. Профессиональное и личностное самоопределение. М. : Институт практической психологии, 1996.
35. Психология и учитель: Пер. с англ. Г. Мюнстерберг, 3-е изд., испр. М. : "Совершенство", 1997.
36. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: учеб. пособие. М. : Народное образование, 1998.
37. Симонов В.П. Диагностика личности и профессионального мастерства преподавателя. М. : МЛА, 1995.
38. Сластенин В.А., Подымова Л.С. Педагогика: инновационная деятельность. М : ИЧП "Изд-во Магистр", 1997.

39. Талызина Н.Ф. Педагогическая психология. М. : Академия, 1998.
40. Учителю о педагогической технике / Под ред. Л.И.Рувинского. М., 1987.
41. Фельдштейн Д.И. Проблемы возрастной и педагогической психологии: Избр. психол. тр. М. : МПА, 1995.
42. Якунин В.Я. Педагогическая психология. М. : Полиус, 1998.
43. Яценко Т.С. Социально-психологическое обучение в подготовке будущих учителей. Киев, 1987.

6. Контактна інформація

Кафедра	Психології розвитку вул. Шевченка, 57 tel:380342596136 kpr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Док.психол. н., доц. Климишин О.І.
Контактна інформація викладача	olha.klymyshyn@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу спрямована на розвиток вищої освіти в Україні, що ґрунтується на засадах гуманізму, демократизму, національної самосвідомості та міжнаціональної толерантності, й передбачає імплементацію базових принципів студентоцентрованого підходу до навчання студентів. Пріоритетними напрямками організації освітнього процесу є формування світогляду майбутніх фахівців (відкрита комунікація, обмін думками тощо), розвиток креативності, створення оптимальних умов для їх самореалізації, інтеграція неформальної освіти в формальну, широке застосування інформаційних технологій, впровадження дистанційної форми навчання, діджиталізація освіти та реалізація принципів СТЕМ-освіти.

У процесі навчання використовуються такі методи: лекція (ознайомлювальна, проблемно-пошукова, узагальнювальна); моделювання (образно-символічне, концептуальне, графологічне, структурно-логічне); компаративний аналіз; метод наукового проектування; евристична бесіда; маєвтичний діалог; метод міждисциплінарних аналогій; опрацювання першоджерел.

Серед методів контролю використано: фронтальне усне опитування, тематичне тестування, контрольна робота, тезисне опрацювання статей, тематичне повідомлення (реферат),

Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний: вчасно виконувати завдання, які зазначено у програмі (силабусі), приймати активну участь в роботі на семінарах, дотримуватись принципів академічної доброчесності при підготовці індивідуальних завдань. Відсутність студента на занятті передбачає неотримання балів за усну відповідь. Студент, який пропустив 60% і більше занять без поважних причин не отримує підсумкової оцінки.

Викладач

Климишин О.І.